

befrugtede æg i dets tidligste stadier og indføring af det delte æg i flere livmødre.

Bestemmelsen retter sig alene mod *formålet* at skabe et menneskeligt individ. Kloning af celler, der er en ganske sædvanlig biologisk teknik, berøres som metode ikke af bestemmelsen.

I § 6, nr. 2, forbydes forsøg, der stiler mod at fremstille såkaldte »mosaikindivider«, dvs. individer, som, ved sammensmeltning af præ-embryoner, sammensættes af celler med forskellig arvemasse. Ved præ-embryoner forstås menneskelige fosteranlæg, før de sætter sig fast i livmoderen.

I § 6, nr. 3, forbydes endelig forsøg, der har til formål at fremstille levende menneskelige hybrider, dvs. individer, hvis arvemasse, foruden menneskelige arveanlæg, indeholder arveanlæg fra andre arter.

Til § 7

§ 7 hjemler indenrigsministerens adgang til at fastsætte bindende – strafsanktionerede – regler inden for det område, der omfattes af § 3, stk. 2.

Nedfrysning af menneskelige æg med henblik på befrugtning og af befrugtede menneskelige æg finder ikke i dag sted i Danmark, hvorimod nedfrosset sæd i stor udstrækning bruges til kunstig insemination. Erfaringerne fra udlandet (bl.a. England) med in vitro befrugtningsteknikken synes at vise, at fryseteknikken kan vise sig værdifuld, bl.a. fordi den sparer kvinden for flere på hinanden følgende udtagninger af æg, hvis den første behandling slår fejl.

Som helhed er der behov for at undersøge de problemer af faglig, juridisk og etisk art, der er forbundet med anvendelse af frosne kønsceller til befrugtning og af befrugtede æg. Det er derfor fundet naturligt, at indenrigsministeren, forinden der fastsættes regler efter denne paragraf, forhandler med det etiske råd.

Til § 8

I årene 1979–82 oprettedes på initiativ af bl.a. Den almindelige danske Lægeforening et landsdækkende komitèsystem bestående af 7 regionale videnskabsetiske komiteer og 1 central videnskabsetisk komité. Komitèsystemet er oprettet i henhold til Helsinki-deklaration II, som er udformet på initiativ af Verdenslægeorganisationen (WMA) i 1975. I 1982 anbefalede Verdenssundhedsorganisationen (WHO) og Rådet for de internationale medicinsk-videnskabelige organisationer (CIOMS), at

der blev oprettet komitèsystemer i de enkelte lande, hvilket også i flere tilfælde er sket.

Medlemmerne i de 7 regionale videnskabsetiske komiteer (6–10 personer) er for den ene halvdel vedkommende bio-medicinske forskere, som udpeges af statens lægevidenskabelige forskningsråd, den anden halvdel er lægfolk, som udpeges af amtsrådene, Københavns borgerrepræsentation og Frederiksberg kommunalbestyrelse. I følge komiteernes vedtægter udpeges medlemmerne for 4 år ad gangen, og hvervet er ulønnet.

Tvivlsspørgsmål kan forelægges den centrale videnskabsetiske komité, som ligeledes fungerer som ankeinstans. Denne komité består af en formand, en næstformand og op til 14 medlemmer. Hvervet er ulønnet, valgperioden er her ligeledes 4 år, og medlemmerne udpeges af de 7 regionale komiteer.

Lovbestemmelsen udgør et supplement til Helsinki-deklaration II og medfører *dels*, at en vigtig del af kontrollen med overholdelsen af de regler, indenrigsministeren fastsætter efter § 7, henlægges til det videnskabsetiske komitèsystem, *dels* at der i perioden indtil lovgivning efter § 3, stk. 1, om befrugtede æg m.v., er gennemført, sker anmeldelse af forsøg, som måtte blive iværksat.

Anmeldelsespligten gælder »enhver«, hvad enten forsøget udføres på offentlige forskningsinstitutioner, sygehuse m.v. eller i private virksomheder.

Bestemmelsen i *stk. 2* har til formål at sikre, at det etiske råd løbende orienteres om, hvilke projekter efter § 3, stk. 1 og 2, der er anmeldt her i landet. Orienteringen tilsigter kun at omfatte oplysninger, som er nødvendige for vurdering af de etiske problemer, der måtte være forbundet med forsøgene, men under ingen omstændigheder videregivelse af oplysninger af personlig art, der kan medføre identifikation af enkeltpersoner. Komiteerne skal med andre ord viderebringe de oplysninger, der er nødvendige for en vurdering af de principielle etiske aspekter i forbindelse med bio-medicinske forsøg omfattet af loven.

Til § 9

I § 9 hjemles straf af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelserne i § 3, stk. 2, § 6 og § 8 og for overtrædelse af regler, der måtte blive fastsat efter § 7. Specielt for så vidt angår overtrædelse af § 8 bemærkes, at der er en klar offentlig interesse i at markere pligten til at anmelde forsøg – så meget mere som der i de tilfælde, der omhandles i § 8, ikke foreligger en situation, hvor der kan